

Petra MUSILOVÁ, *Péče o matku a dítě v Praze 1918-1938*. Diplomová práce, Ústav historických věd Fakulty filozofické, Univerzita Pardubice, Pardubice 2013.

Petra Musilová ve své práci představuje značně rozsáhlé téma sociální péče a zabezpečení v období 1. republiky, se zaměřením na sociální instituce a spolky poskytující péči matkám a dětem na území Prahy. Heuristickou základnu tvoří především dobové články z tisku, v posledních dvou kapitolách ovšem do značné míry kolegyně Musilová využila i práci s archivními prameny.

Struktura práce odpovídá ambicióznímu předsevzetí podat syntetické zpracování sledované problematiky v celém období mezi lety 1918-1938. Z tohoto důvodu věnovala autorka pozornost nejprve legislativnímu rámci určujícímu podoby sociálního zabezpečení a postavení matky a dětí v zákonných normách. Další kapitoly jsou věnovány významným prvorepublikovým institucím působícím ve zkoumané sféře, zejména České zemské komisi a Československé ochraně matek.

Osnova práce je komponována logicky a čtenář díky tomu získává vhled do problematiky zcela přirozeně. K tomu dopomáhá i stylistická úroveň práce, která (snad s výjimkou úvodních pasáží) zcela odpovídá nárokům kladeným na kvalifikační práce. Obsahově je práce přínosem, neboť zpřístupňuje nové poznatky. Vyzdvihnout je nutno především poslední dvě kapitoly věnované aktivitám spolku Československé ochrany matek a dětí, v nichž kolegyně Musilová představuje nejen institucionální vývoj této organizace, ale na základě pramenů analyzuje i způsoby reálného působení na příjemce sociální podpory a míru využívání zprostředkovaných služeb ze strany jejich příjemců. Uvedená část práce se do značné míry vymyká úvodním pasážím textu, které mají spíše povahu deskriptivní narace, a naznačují, že je kolegyně Musilová schopná mimo kompilační také interpretační roviny konstruování textu.

Práci z tohoto důvodu **doporučuji k obhajobě a navrhuji ji ohodnotit jako výbornou.**

Pro účely obhajoby však navrhuji několik diskuzních témat. Autorka dala z hlediska narativní strategie přednost diachronnímu představení problematiky především z hlediska institucionálního vývoje. To je vzhledem k nízké míře probádanosti dané oblasti pochopitelné,

do značné míry však ve svém výkladu následkem daného přístupu nezřídka rezignovala na hlubší problematizaci sledovaného tématu.

Z tohoto důvodu bych k textu rád vznesl následující dotazy, které se v daném případě nabízejí a nejsou v textu zodpovídány:

- 1) Existovala již v předválečném Československu souvislost mezi podobou sociální péče a úvahami o rozvoji tzv. společnosti blahobytu (*welfare state*)?
- 2) Jakým způsobem se v oblasti sociální péče projevovала nacionalizace prvorepublikové společnosti?
- 3) Které ze sledovaných institucí, případně jaké aktivity měly z hlediska reálného působení sociální péče a zabezpečení největší dopad na společnost?
- 4) Jaké sociální konotace v symbolické rovině byly spojeny s angažováním se, či naopak přijímáním sociální péče?
- 5) Jakým způsobem pozměnila oblast sociální péče tzv. velká hospodářská krize?

V Pardubicích 14. 8. 2013

Vladan Hanulík